

A Pangea Kulturális és Környezetvédelmi Egyesület 2022. évi közhasznúsági jelentése

A Pangea Egyesület céljai:

- Tevékenyen segíteni a természettudományos ismeretterjesztés általunk leghasznosabbnak vélt formáinak (táborok, terepgyakorlatok, tanösvények, kiállítások) létrejöttét és működését.
- Környezet- és természetvédelmi szemléletformálás, földtani ismeretek terjesztése, különösen az ifjúság körében, mind iskolai, mind iskolán kívüli oktatási formák keretében.
- Támogatni és elősegíteni a Bakony természeti és néprajzi értékeinek kutatását, feltárását és megőrzését.
- Aktív természetvédelmi beavatkozásokat végezni a Bakony és a Balaton-felvidék területén.
- Elősegíteni a gazdálkodás, hulladék- és szennyvízkezelés környezetbarát módszereinek elterjedését, különösen az érzékeny, karsztos területen lévő települések körében.

Céljaink elérése érdekében 2022-ben megvalósult programjaink:

Környezeti nevelés területén

A környezeti nevelési programjaink célja az ifjúság **környezet- és természettudatos látásmódjának** kialakítása, továbbá, hogy az iskolai biológia- és földrajzoktatást támogassa a tanultak terepi megismerésével. Környezeti nevelési programunk jellemzője, hogy élményközpontú, a gyerekek életkoruknak megfelelő módon kapnak ízelítőt a természetből, példaként hozható fel a Süni-táborok keretmese rendszere. 8-14 év közötti gyerekeknek tartjuk a terepi környezeti nevelési programjaink zömét.

Az egyesület környezeti nevelői, hivatásosak és önkéntesek 2022. év folyamán összesen kb. **10.000 terepórán** tartottak természeti környezetben terepi **környezeti nevelési programokat** általános- és középiskolás diákoknak.

Erdei iskolák és táborok

Egyesületünk által 1991 óta működtetett pénzesgyőri Breuer László Természet- és Környezetvédelmi Oktatóközpont legtöbb szakmai programunk helyszíne. Itt zajlanak az idősebb korosztályt is érintő rendezvények, terepgyakorlatok, tanfolyamok, partner civil szervezetek programjai. Oktatóközpontunk bemutatóhelyként is működik, a bemutatott eszközöket a látogatók ténylegesen használják (szelektív hulladékgyűjtő, komposzt WC stb.). A hozzá kapcsolódó vegyszermentesen termelő gazdaság a fenntartható gazdálkodás módszereit igyekszik példázni. Az Oktatóközpont kihasználtságára jellemző, hogy az év folyamán csaknem minden hétvége foglalt, tavasztól ősziig pedig erdei iskolák, terepgyakorlatok és természetismereti táborok zajlanak az épületekben és környékén.

A SZIE terepgyakorlatos hallgatói minden évben ellátogatnak hozzánk, 2022-ben áprilisban.

Minden nyáron szervezünk **táborokat** elsősorban általános és középiskolás diákoknak. A táborok közül a legnagyobb múlttal a **Süni Tábor** rendelkezik, amelyet elődeink 1986-ban rendeztek meg először, később az Egyesület önkéntesei folytatták ezt a munkát. Jelenleg a tábort szervezők, lebonyolítók közel fele egykori táborozó. A Süni Táborból kinőtt korosztály számára szervezzük meg a **Sündörgő Tábor**ot, ahol korábban szerzett tudásuk elmélyítésére nyílik lehetőség. A nyári nomád táborokon kívül rendezünk hétvégi táborokat is évszakonként (**Fagyhaláltúra, Avartúrás, Tortúra és idén Télelő Tábor**), ahol újra találkozhatnak a süni táboros gyerekek. Ezek helyszíne többnyire Pénzesgyőr, az Egyesület Oktatóközpontja. 2021-ben indult egy új programunk, a **Pangea Természetvédelmi Konferencia** fiataloknak, amit 2022-ben ismét megvalósítottunk. A Konferenciának szintén Oktatóközpontunk adott helyet. 2022-ben megvalósult egy harkályokkal foglalkozó tanösvényünk is. Összesen 6 tábla készült erről az erdei életközösségek és az ökoszisztéma kulcsfontosságú fajcsoportjáról, hiszen indikátorként jelzik a természet közeli élőhelyek jelenlétét.

A Budakeszi Vadasparkban 2022-ben 6 alkalommal végeztünk természettudományos ismeretterjesztést, főként jeles zöld napokon, rendezvényeken.

Nagysikerű BioBlitz eseményünket a DINPI-vel együttműködve a Jókai-kertben tartottuk április 9.-én.

A Famosi békamentéssel és a Jane Goodall Intézettel együttműködve, önkénteseink segítségével valósult meg a Famosi Békamentő tábor március 29-30 között.

2022-ben a következő nyári táborokat szerveztük meg:

Tábor	Helyszín	Résztevők köre	Időpont	Résztevők száma
Sündörgő tábor	Bükk, Cserépváralja	Középiskolások	július 11-20.	68
Süni-tábor	Bükk, Cserépváralja	Általános iskolások	július 22-augusztus 04.	81

Egyéb 2022-es környezeti nevelési programok:

február 12.	Szerelmes állatok napja	Budakeszi Vadaspark
február 18-20.	Fagyhaláltúra	Pénzesgyőr
március 12.	Beporzók Napja	Budakeszi Vadaspark
március 18-20.	Terepi vezetőképzés	Pénzesgyőr
március 25-27.	Terepi vezetőképzés	Pénzesgyőr
március 29-30.	Békamentő tábor	Farmos
április 9.	BioBlitz	Jókai-kert, Budapest
április 14-16.	Tortúra	Pénzesgyőr
április 23.	Föld Napja	Budakeszi Vadaspark
május 16.	Madarak és Fák Napja	Herman Ottó Intézet
október 28-30.	Avartúrás	Pénzesgyőr
október 31.	Halloween	Budakeszi Vadaspark
november 12.	Kövér Cinkék Napja	Budakeszi Vadaspark
november 19.	Törpeegér Gála	Fővárosi Állatkert
november 25-27.	II. Pangea Természetvédelmi Konferencia	Pénzesgyőr
december 2-4.	Télelő Tábor	Pénzesgyőr

Fenntartható életmód programok

Az oktatóközpontban tartozó **őshonos tájfajtákból álló** gyümölcsös célja, hogy úgynevezett gyümölcs „**génbankként**” szolgáljon. Az itt található fajták nagy előnye, hogy az adott terület környezeti adottságaihoz ezek alkalmazkodtak a **legjobban**, és az ott élő kórokozók szemben ellenállóbbak, mint más, újonnan betelepített fajták. A növényvédelmet az ökológiai gazdálkodás módszereivel végezzük.

2013-ben létrehoztuk leendő **csemetekertünk** és faiskolánk alapjait, elvetettük az alanyként szolgáló alma, körte és birs magokat, melyekre 2015-ben oltottuk rá a nemes fajtákat. A célunk, hogy helyi és tájfajtákból, illetve 20. század eleji gyümölcsfajtákból megfelelő csemetemennyiséggel rendelkezünk, így az érdeklődő környékbeli lakosságot elláthassuk az egykor itt élt gyümölcsfajták csemetéivel, ezáltal növelve a gyümölcsösök fajtakészletét és a ritka fajták fennmaradási esélyeit.

A gyümölcsös telepítési programunk a hegyvidéki kaszálórétek fenntartását szolgáló **élőhely rekonstrukciós programnak** is része. A gyümölcsös területén is, a fák alatt extenzív kaszálórétet hozunk létre.

A gyümölcsöshöz és a kaszálórétekhez kapcsolódóan célunk a **természetközeli gazdálkodás módszereinek** bemutatása és terjesztése. Ilyenek például a komposztálás, a talajerő visszapótlás, és a növényvédelem ökológiai gazdálkodásban elfogadott módszerei, például a hasznos élő szervezetek támogatása.

Vegyszermentesen termelő gazdaságunk **szakmai gyakorlati helyszíneként** is szolgál.

Egyesületünk pénzesgyőri programjai közül kiemelkednek az **önkéntes hétvégék**, ahol az oktatóközpont és a biogazdaság körüli munkákat végzik lelkes önkénteseink.

2022-ben a következő időpontokban voltak ilyen programok:

- március 12-15. - tanösvény építős önkénteskedés
- Július 24-26. - táborcucc pakolás önkénteskedés
- szeptember 9-11. – kertészkedős önkéntes hétvége

2022-ben végzett munkák a gyümölcsösben és a vegyszermentesen termelő gazdaságban:

- gyümölcsfák éves gondozása (metszés, permetezés, pótlás, tápanyózás), csemetekert kialakítása
- kerítés fejlesztés
- a bemutató gyógynövény- és konyhakert éves művelése (ültetés, vetés, mulcsozás, magfogás stb.)
- termények betakarítása, feldolgozása
- téli tüzelő fűrészelése, hasogatása

Földtani ismeretterjesztés:

A Göncöl Alapítvánnyal közösen létrehozott földtani gyűjtemény 1000 darabjából 2010-ben létrehoztunk egy önálló ásvány és ősmaradvány kiállítást a pézsesgyőri oktatóközpontunkban, melyet minden hozzánk látogató érdeklődő megtekinthet. Egyesületünk a Bakonyban és a Balaton-felvidéken végzett földtani természetvédelmi és ismeretterjesztési tevékenységének köszönhetően a **Bakony-Balaton Geopark civil partnerszervezete** lett.

Népi hagyományőrzés:

Egyesületünk fontosnak tartja a Bakony-vidék **néprajzának kutatását** és népi hagyományainak megőrzését. A hagyományőrzést szolgálja az oktatóközpont második épülete is, ami a bakonyi, balaton-felvidéki kőépítkezés jellegzetes stílusú épületeinek másolata. Ennek a háznak a nagyterme ad otthont egy állandó néprajzi kiállításnak is, ami a környékbeli tájhasználatokat, mesterségeket, tanyasi életet mutatja be.

Ezt a célt szolgálja például az egyesület oktatóközpontjában általunk épített **kenyérsütő kemence**, ahol az ide látogató csoportok saját maguk süthetik meg a kenyerüket. Egyesületünk más oktatóközpontokban is épített hasonló kemencéket. Az oktatóközpont kemencéjében kenyeret sütünk, bemutatva a hozzánk látogatóknak az ehhez szükséges hagyományos eszközöket, és azt a ma már ritkán megélhető folyamatot, amely a kenyér elkészüléséhez vezet. 2013-ban befejeztük a takaréktűzhely – kenyérsütő kemence – katlantűzhely kiépítését, így közös fedél alatt tudjuk bemutatni (és használni) az egykori sütő-főző berendezéseket.

Gazdálkodás:

A közhasznúsági jelentés mellékletét képezi az Egyesület 2022. évi kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet éves beszámolója és közhasznúsági melléklete és a beszámolóhoz kapcsoló kiegészítő melléklet. A beszámolót és a kiegészítő mellékletet a közgyűlés megismerte és határozattal elfogadta.

Pézesgyőr, 2023. március 01.

Bombay Bálint

.....

aláírás

az egyéb szervezet vezetője

Bombay Bálint